

Извјештај о квалитету за Мјесечни извјештај индустрије, 2023.

Извјештај припремила: Јелена Комљеновић
Датум објављивања: 31.05.2024.

САДРЖАЈ

1	УВОД У СТАТИСТИЧКИ ПРОЦЕС И ПРОИЗВОД.....	5
1.1	Намјена истраживања.....	5
1.2	Правни основ и одговорност статистичких институција.....	5
1.3	Коришћене класификације.....	5
1.4	Извјештајна јединица.....	5
1.5	Статистичка јединица посматрања.....	5
1.6	Покривеност и обухват.....	5
1.7	Статистички концепти и дефиниције.....	6
2	РЕЛЕВАНТНОСТ, ПРОЦЈЕНА ПОТРЕБА И ПЕРЦЕПЦИЈА КОРИСНИКА.....	6
2.1	Корисници података статистичког истраживања.....	6
2.1.1	Кључни корисници података из статистичког истраживања.....	6
2.1.2	Процјена корисничких потреба.....	7
2.1.3	Мјерење перцепције и задовољства корисника.....	7
2.2	Комплетност података.....	7
2.2.1	Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности података (R1).....	7
3	ТАЧНОСТ И ПОУЗДАНОСТ.....	7
3.1	Узорачка грешка.....	7
3.1.1	Индикатор квалитета и учинка – Узорачка грешка (A1).....	7
3.1.2	Активности за смањење узорачких грешака.....	7
3.2	Неузорачке грешке.....	7
3.2.1	Неузорачке грешке - Грешке обухвата.....	7
3.2.1.1	Индикатор квалитета и учинка - Стопа прекомјерног обухвата (A2).....	7
3.2.1.2	Индикатор квалитета и учинка – Удио заједничких јединица (A3).....	8
3.2.1.3	Грешка недовољног обухвата.....	8
3.2.1.4	Мјере за смањење грешака обухвата.....	8
3.2.2	Неузорачке грешке - Грешке мјерења.....	8
3.2.2.1	Разлози за настанак грешака мјерења.....	8
3.2.2.2	Мјере за смањење броја грешака мјерења.....	8
3.2.3	Неузорачке грешке - Грешке неодговора.....	8
3.2.3.1	Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора јединица (A4).....	8
3.2.3.2	Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора варијабле (A5).....	9
3.2.3.3	Поступци у случају неодговора.....	9
3.2.3.4	Поступци за смањење стопе неодговора.....	9
3.2.4	Ревизије.....	9
3.2.4.1	Индикатор квалитета и учинка - Просјечна величина ревизије података (A6).....	9
3.2.5	Импутација.....	9
3.2.5.1	Индикатор квалитета и учинка - Стопа импутираних података (A7).....	9
4	ПРАВОВРЕМЕНОСТ И ТАЧНОСТ ОБЈАВЉИВАЊА.....	10
4.1	Правовременост објављивања.....	10
4.1.1	Индикатор квалитета и учинка - Правовременост првих резултата (TP1).....	10
4.1.2	Индикатор квалитета и учинка - Правовременост коначних резултата (TP2).....	10
4.2	Тачност објављивања.....	11
4.2.1	Индикатор квалитета и учинка – Тачност објављивања (TP3).....	11
4.3	Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности.....	12
5	УСКЛАЂЕНОСТ И УПОРЕДИВОСТ.....	12
5.1	Усклађеност.....	12
5.1.1	Индикатор квалитета и учинка - Усклађеност између различитих извора података (SN1).....	12
5.1.2	Разлози за већа одступања.....	12
5.2	Упоредивост.....	12
5.2.1	Индикатор квалитета и учинка – Неподударност упоредивих статистика (CC1).....	12
5.2.2	Индикатор квалитета и учинка - Дужина упоредивих временских серија (CC2).....	12
5.2.3	Прекиди у временским серијама.....	12
5.3	Географска упоредивост.....	13

5.3.1	Упоредивост с чланицама Европског статистичког система	13
6	ДОСТУПНОСТ И РАЗУМЉИВОСТ, ФОРМАТ ДИСЕМИНАЦИЈЕ	13
6.1	Саопштења у којима се објављују подаци	13
6.2	Публикације у којима се објављују подаци	13
6.3	Онлајн база података	13
6.4	Пристап микроподацима	13
6.5	Доступност методолошке документације	13
6.6	Мјере за побољшање разумљивости дисеминираних резултата	13
6.7	Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) сетова података (АС1)	14
6.8	Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) метаподатака (АС2)	14
6.9	Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности метаподатака (АС3)	14
7	ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА И ОПТЕРЕЋЕНОСТ ДАВАЛАЦА ПОДАТАКА	14
7.1	Трошкови провођења статистичког истраживања	14
7.2	Оптерећеност давалаца података	14
7.3	Мјере за смањивање трошкова и оптерећености	14
8	ПОВЈЕРЉИВОСТ	14
8.1	Повјерљивост - политика	14
8.2	Повјерљивост – поступање са подацима	14
9	СТАТИСТИЧКА ОБРАДА	15
9.1	Извор података	15
9.2	Учесталост прикупљања података	15
9.3	Прикупљање података	15
9.4	Валидација података	15
9.5	Компилација података	15
9.6	Прилагођавања	16
9.6.1	Сезонско прилагођавање	16

1 УВОД У СТАТИСТИЧКИ ПРОЦЕС И ПРОИЗВОД

1.1 Намјена истраживања

Мјесечно истраживање индустрије се првенствено проводи са циљем израчунавања индекса индустријске производње (ИИП), који је један од најважнијих краткорочних индикатора економских активности у овом домену. ИИП, прије свега, показује промјене у кретању индустријске производње, а уједно је и индикатор промјена бруто додате вриједности за одређена подручја дјелатности. Захваљујући брзој, мјесечној расположивости информација за све нивое индустријских дјелатности, ИИП је изузетно значајан краткорочни индикатор и са становишта раног откривања преломних тачака у понашању тренда економског развоја.

Као резултат ове статистичке активности рачунају се и индекси запослених у индустрији и индекси промета индустрије.

Индекси индустријске производње, индекси запослених и индекси промета у индустрији рачунају се у редовној мјесечној динамици. Период посматрања је мјесец и поклапа се са календарским мјесецом.

1.2 Правни основ и одговорност статистичких институција

Статистичка активност се спроводи на основу Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 85/03), Статистичког програма Републике Српске за период 2022-2025. година (Одлука Владе Републике Српске о усвајању Статистичког програма 2022-2025, 04/1-012-2-3176/21, "Службени гласник Републике Српске" бр. 102/21) и важећег годишњег Плана рада Републичког завода за статистику.

1.3 Коришћене класификације

Кроз Мјесечни извјештај индустрије, статистички подаци о индустријској производњи прате се, обрађују и исказују према важећој Мјесечној номенклатури индустријских производа БиХ 2018 и Класификацији дјелатности БиХ 2010 (КД БиХ 2010), која садржајно и структурно одговара ЕУ класификацији NACE Rev.2.

1.4 Извјештајна јединица

Извјештајне јединице за прикупљање података о производњи, запосленима и промету оствареном у индустрији су индустријска предузећа и индустријске јединице неиндустријских предузећа које обављају производњу у Републици Српској и које су према важећој Класификацији дјелатности разврстане у подручја: Вађење руда и камена (В), Прерађивачка индустрија (С) и Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (D), осим гране 35.3.

1.5 Статистичка јединица посматрања

Јединице посматрања су у узорак изабрана индустријска предузећа и индустријске јединице неиндустријских предузећа, које обављају производњу на територији Републике Српске, а разврстане су према Класификацији дјелатности БиХ 2010 (КД БиХ 2010), која садржајно и структурно одговара ЕУ класификацији NACE Rev.2, у подручја: Вађење руда и камена (В), Прерађивачка индустрија (С) и Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (D), осим гране 35.3.

1.6 Покривеност и обухват

Обухваћена су индустријска предузећа и индустријске јединице неиндустријских предузећа која покривају најмање 90% бруто додате вриједности (БДВ) на нивоу сваког разреда индустријске дјелатности. Коришћењем cut-off метода узорковања обухваћена су сва предузећа са ≥ 20 запослених или $\geq 500\,000$ КМ прихода. Затим су се, по потреби, у узорак укључивала предузећа са мањим бројем запослених и нижим приходима, а све у циљу задовољења основног услова – покривеност 90% додате вриједности разреда.

1.7 Статистички концепти и дефиниције

Важније дефиниције у Статистици индустрије су:

Индекси индустријске производње: су индекси готових индустријских производа, који су дефинисани Мјесечном номенклатуром индустријских производа – Мјесечни НИП БиХ 2018, која је усклађена са ЕУ PRODCOM листом.

Изворни индекси индустријске производње: су индекси који изражавају стварно постигнуту готову производњу из које није елиминисан утицај сезоне и број радних дана и празника у текућем мјесецу.

Десезонирани индекси индустријске производње: представљају индексе из којих је искључен утицај сезоне и број радних дана и празника у текућем мјесецу.

Календарски прилагођени индекси индустријске производње: представљају индексе из којих је искључен утицај броја радних дана и празника у текућем мјесецу.

Индустријска производња: обухвата готову производњу у природном облику, без обзира да ли се добијени производ у цјелини или дјелимично даље прерађује у предузећу или се као финални производ испоручује изван предузећа. У готову производњу не укључује се недовршена производња, све док у процесу производње не достигне фазу која је у Мјесечној номенклатури индустријских производа исказана као посебан производ са одређеном шифром и називом.

Запослени у индустријским дјелатностима: обухватају запослене у подручјима В, С и D (осим 35.3), укључујући раднике управе, као и помоћних радионица и других неиндустријских дјелатности који врше услуге само за предузеће за које се подноси извјештај (јединицу посматрања).

Запослени у неиндустријским дјелатностима: обухватају раднике запослене у трговини, пољопривреди, грађевинарству, саобраћају и другим неиндустријским дјелатностима у саставу индустријског предузећа, који врше услуге у оквиру и изван јединице посматрања.

Индекси промета индустрије: су ланчани индекси израчунати из укупне вриједности промета/фактурисаних индустријских производа и услуга на нивоу јединице посматрања.

Изворни индекси промета индустрије: су индекси који показују мјесечно кретање промета, односно продаје индустријских производа и услуга домаћих произвођача из које није елиминисан утицај сезоне и број радних дана и празника у посматраном мјесецу.

Десезонирани индекси промета индустрије: представљају индексе из којих је искључен утицај сезоне и број радних дана и празника у посматраном мјесецу.

Календарски прилагођени индекси промета индустрије: представљају индексе из којих је искључен утицај броја радних дана и празника у посматраном мјесецу.

Укупна вриједност промета индустрије: подудар се са тржишном вриједношћу продатих индустријских производа и услуга испоручених трећим лицима на домаћем и иностраном тржишту. Вриједност укључује све друге трошкове (транспорта, паковања итд.), те све порезе на фактурисана добра и услуге, осим пореза на додату вриједност (ПДВ-а). Искључени су попусти и снижења цијена (осим готовинских попушта), те вриједност враћених пакованих производа.

Приходи од продаје на домаћем тржишту представљају продају производа и услуга на подручју БиХ, док се **приходима од продаје на иностраном тржишту** сматрају приходи остварени продајом ван подручја БиХ.

2 РЕЛЕВАНТНОСТ, ПРОЦЈЕНА ПОТРЕБА И ПЕРЦЕПЦИЈА КОРИСНИКА

2.1 Корисници података статистичког истраживања

2.1.1 Кључни корисници података из статистичког истраживања

Микро подаци за пословне субјекте из Републике Српске достављају се Агенцији за статистику Босне и Херцеговине, која је надлежна за компилирање података на нивоу БиХ и извјештавање Статистичке канцеларије Европске Уније, Еуростат-а.

Кључни корисници индекса индустријске производње, запослених и индекса промета у индустрији су: ММФ, Министарство индустрије, енергетике и рударства Републике Српске, Министарство финансија, Министарство привреде и предузетништва, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, органи локалне самоуправе, Централна банка БиХ, Привредна комора Републике Српске, Економски институт, образовне и истраживачке институције, студенти и друга физичка лица, медији као и интерни корисници (Одјељење националних рачуна и Одјељење статистике рада).

2.1.2 Процијена корисничких потреба

Овом активношћу обезбјеђују се мјесечни подаци који служе за израчунавање индекса индустријске производње, индекса запослених у индустрији и индекса промета у индустрији. Објављени подаци, у највећој мјери, задовољавају потребе корисника.

2.1.3 Мјерење перцепције и задовољства корисника

Задовољство корисника статистичким подацима мјери се Анкетом о задовољству корисника података Републичког завода за статистику РС. Резултати посљедње анкете доступни су на интернет страници Завода, у оквиру секције Квалитет у статистици на линку:

https://www.rzs.rs.ba/front/category/359/?left_mi=306&add=306

Не обавља се посебно мјерење задовољства корисника истраживањем о индустрији.

2.2 Комплетност података

2.2.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности података (R1)

Стопа расположивих статистика је однос између расположивих статистика и статистика захтијеваних (прописаних) уредбама и регулативама (овдје се прије свега мисли на уредбе и регулативе Европске Комисије и осталих релевантних међународних организација).

Методологија која се примјењује за израчунавање индекса индустријске производње је заснована на ЕУ препорукама које се односе на краткорочне статистике (Council Regulation (EC) број 1165/98), на дефиниције варијабли, листу варијабли и учесталост прикупљања података (Commission Regulation (EC) No 1503/2006) и дефиниције Главних индустријских група (ГИГ) (Commission Regulation (EC) број 656/2007).

ЕУ регулативом која се односи на краткорочне статистике (Council Regulation (EC) број 1165/98) дефинисане су варијабле 110 – производња, 120 – укупан промет, 121 – укупан домаћи промет и 122 – укупан инострани промет и обавеза њиховог приказивања у форми индексног броја и у мјесечној динамици, што је у Статистици индустрије у потпуности примјењено, тако да је стопа расположивих статистика 100%.

3 ТАЧНОСТ И ПОУЗДАНОСТ

3.1 Узорачка грешка

3.1.1 Индикатор квалитета и учинка – Узорачка грешка (A1)

Узорак одређен за прикупљање података о индустријској производњи није случајан него је изабран са сврхом задовољавања специфичних циљева, тј. ријеч је о циљаном узорку. Обухваћена су индустријска предузећа и индустријске јединице неиндустријских предузећа која покривају најмање 90% додате вриједности на нивоу сваког разреда индустријске дјелатности, а према захтјеву регулативе о краткорочним статистикама (Council Regulation (EC) број 1165/98).

3.1.2 Активности за смањење узорачких грешака

С обзиром да је ријеч о циљаном узорку, рачунање грешака узорковања по методологији израчунавања узорачких грешака није примјенљиво.

3.2 Неузорачке грешке

3.2.1 Неузорачке грешке - Грешке обухвата

3.2.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа прекомјерног обухвата (A2)

Мјесечни извјештај индустрије проводи се прикупљањем података добијених од одабраних јединица посматрања у узорку. Узорак је креиран коришћењем података из Статистичког пословног регистра (СПР) и из Годишњег извјештаја индустрије (ИНД-21) за 2022. годину. Од укупно 2 346 активних индустријских предузећа из СПР узорком је обухваћено 573 индустријских предузећа, као и 77 индустријске јединице у саставу неиндустријских предузећа, што чини укупно 650 јединица посматрања.

Табела 1. Стопа прекомјерног обухвата у 2023. години

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Годишњи просјек
Број јединица у адресару	650	650	650	650	650	650	650	650	650	650	650	650	650
Број нерелевантних јединица у адресару	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Стопа прекомјерног обухвата (%)	0,15%	0,15%	0,15%	0,15%	0,15%	0,15%	0,15%	0,15%	0,15%	0,15%	0,15%	0,15%	0,15%

3.2.1.2 Индикатор квалитета и учинка – Удио заједничких јединица (А3)

У истраживању о индустријској производњи не користе се јединице из више извора него само пословни субјекти и њихове јединице у саставу које су изабране у мјесечни обухват и чији се извјештаји директно прикупљају.

3.2.1.3 Грешка недовољног обухвата

Грешке недовољног обухвата подразумевају разлике између циљане популације и популације изабране у узорак.

3.2.1.4 Мјере за смањење грешака обухвата

Узорак се сваке године ажурира ради осигурања обухвата од 90% бруто додате вриједности за сваки разред КД 2010 (додају се новооснована предузећа, елиминишу она која су престала са радом и провјерава покривеност додате вриједности, ажурирају се шифре дјелатности на основу контакта са извјештајним јединицама).

3.2.2 Неузорачке грешке - Грешке мјерења

3.2.2.1 Разлози за настанак грешака мјерења

Најчешћи разлози за појаву грешака мјерења су:

- Неразумијевање методологије од стране извјештајних јединица;
- Извјештајне јединице могу свјесно или несвјесно дати погрешне податке у образац;
- Незаинтересованост извјештајне јединице;
- Образац не попуњава увијек исто лице.

3.2.2.2 Мјере за смањење броја грешака мјерења

Први ниво провјере података обављају подручна одјељења Републичког завода за статистику. Врши се поређење са подацима за претходни мјесец и усклађеност са Мјесечном НИП БиХ 2018. Свако велико одступање, као и појава недостајућих података, контролише се и верификује телефонским контактом са извјештајном јединицом.

Унос података се такође обавља у подручним одјељењима Републичког завода за статистику. Грешке мјерења се откривају и спречавају рачунским и логичким контролама уграђеним у апликацију. Уграђене контроле омогућавају и аутоматску идентификацију новог производа, односно, производа без пондера и/или без учешћа гране дјелатности, којој тај производ припада, у БДВ-у укупне индустрије.

Други ниво провјере података представља провјеру агреgirаних података (макроподаци) на различитим нивоима, почевши од података на нивоу производа, затим израчунатих индекса на нивоу гране, области, подручја, те индекса за ГИГ и укупну индустрију.

3.2.3 Неузорачке грешке - Грешке неодговора

3.2.3.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора јединица (А4)

Као неодговор третирају се извјештаји који нису достављени или путем којих нису достављени прихватљиви одговори.

У мјесечној статистици индустрије занемарив је број случајева неодговора и углавном су у питању предузећа са мањим утицајем у припадајућој области.

Табела 2. Стопа неодговора у 2023. години

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Годишњи просјек
Број јединица посматрања	650	650	650	650	650	650	650	650	650	650	650	650	650
Број неодговора	0	0	1	2	0	0	2	0	1	0	1	0	0,58
Стопа неодговора (%)	0,0%	0,0%	0,15%	0,30%	0,0%	0,0%	0,30%	0,0%	0,15%	0,0%	0,15%	0,0%	0,09%

3.2.3.2 Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора варијабле (A5)

Неодговор за поједине варијабле јавља се веома ријетко и често га није могуће учити. Углавном су то случајеви када извјештајна јединица не прикаже све производе које производи јединица посматрања.

Тренутно не постоји тачна евиденција о броју неодговора по појединим варијаблама.

3.2.3.3 Поступци у случају неодговора

У случају да недостаје комплетан извјештај или само поједини подаци, успоставља се контакт са извјештајном јединицом са циљем да се извјештај попуни на начин како то методологија захтијева.

Изузетно, у случају неодговора извјештајне јединице за комплетан извјештај или само поједине податке, као и у случају одступања, недоследности и грешака које није могуће исправити кроз поновни контакт са извјештајном јединицом, врши се процјена на основу података за неколико задњих мјесеци, или и на основу кретања производње у прошлој години (уколико се ради о сезонској производњи).

3.2.3.4 Поступци за смањење стопе неодговора

У циљу смањења стопе неодговора, уважавајући могућности извјештајних јединица, користе се сљедећи поступци:

- Вишеструко контактирање извјештајне јединице (у случају спријечености);
- Флексибилност рокова достављања извјештаја (могућност помјерања рокова достављања података);
- Комбиновање више различитих начина прикупљања података (телефон, електронска пошта, факс);
- Ревидирање обрасца и упутства за попуњавање обрасца у циљу поједностављења и лакшег попуњавања.

3.2.4 Ревизије

3.2.4.1 Индикатор квалитета и учинка - Просјечна величина ревизије података (A6)

Претходни подаци подложни су промјенама. Коначни подаци доступни су на дан објављивања саопштења за наредни мјесец.

Приликом припреме базе за израчунавања индекса у 2024. години нису уочене веће разлике између објављених коначних података по мјесецима 2023. године и ревидираних података на крају године. Из тог разлога ревидирани подаци за 2023. годину нису публиковани у виду мјесечне серије путем годишњег саопштења.

3.2.5 Импутација

3.2.5.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа импутираних података (A7)

Да би се ријешили проблеми везани за недостајуће, неприхватљиве или неконзистентне одговоре мора се у процес обраде података, прикупљених из свих предузећа и њихових дијелова, увести сегмент импутираних података. За сада не постоји тачна евиденција о броју импутираних података.

4 ПРАВОВРЕМЕНОСТ И ТАЧНОСТ ОБЈАВЉИВАЊА

4.1 Правовременост објављивања

Правовременост објављивања података представља интервал између посматраног периода на који се податак односи и датума објављивања.

4.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Правовременост првих резултата (TP1)

Претходни подаци за индексе индустријске производње објављени су у просјеку 23,7 дана (Табела 3), а за индексе промета индустрије у просјеку 31,2 дана (Табела 4) након истека посматраног периода.

Табела 3. Правовременост објављивања претходних резултата за индекс индустријске производње за 2023. годину

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Просјек
Датум објављивања претходних резултата	09.03. 2023.	22.03. 2023.	24.04. 2023.	22.05. 2023.	22.06. 2023.	24.07. 2023.	22.08. 2023.	22.09. 2023.	23.10. 2023.	22.11. 2023.	22.12. 2023.	22.01. 2024.	/
Временски размак (број дана)	T+37	T+22	T+24	T+22	T+22	T+24	T+22	T+22	T+23	T+22	T+22	T+22	T + 23,7

Табела 4. Правовременост објављивања претходних резултата индекса промета индустрије за 2023. годину

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Просјек
Датум објављивања претходних резултата	13.03.	30.03.	03.05.	30.05.	30.06.	31.08.	30.08.	02.10.	30.10.	30.11.	29.12.	30.01. 2024.	/
Временски размак (број дана)	T+41	T+30	T+33	T+30	T+30	T+31	T+30	T+32	T+28	T+30	T+29	T+30	T + 31,2

4.1.2 Индикатор квалитета и учинка - Правовременост коначних резултата (TP2)

Претходни подаци су подложни промјенама. Коначни подаци за текући мјесец су доступни на дан објављивања саопштења за наредни мјесец. Коначни подаци за индексе индустријске производње објављени су у просјеку 54,4 дана (Табела 5), индекси запослених у индустрији 23,7 дана (Табела 6) и индекси промета индустрије 62,4 дана (Табела 7) након истека посматраног периода.

Табела 5. Правовременост објављивања коначних резултата индекса индустријске производње за 2023. годину

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Просјек
Датум објављивања коначних резултата	22.03. 2023.	24.04. 2023.	22.05. 2023.	22.06. 2023.	24.07. 2023.	22.08. 2023.	22.09. 2023.	23.10. 2023.	22.11. 2023.	22.12. 2023.	22.01. 2024.	12.03. 2024.	/
Временски размак (број дана)	T+50	T+55	T+52	T+53	T+54	T+53	T+53	T+53	T+53	T+52	T+53	T+72	T+54,4

Табела 6. Правовременост објављивања коначних резултата индекса запослених у индустрији за 2023. годину

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Просјек
Датум објављивања коначних резултата	09.03.	22.03.	24.04.	22.05.	22.06.	24.07.	22.08.	22.09.	23.10.	22.11.	22.12.	22.01. 2024.	/
Временски размак (број дана)	T+37	T+22	T+24	T+22	T+22	T+24	T+22	T+22	T+23	T+22	T+22	T+22	T + 23,7

Индикатор за кориснике статистика

Стопа тачности објављивања података за индексе индустријске производње, запослених у индустрији и за индексе промета у индустрији износи 100%.

4.3 Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности

Није било кашњења, односно, сви подаци су објављени у предвиђеним роковима. Стварни датуми објављивања индекса индустријске производње, индекса запослених и индекса промета индустрије нису одступали од планираних датума у Календару публикација.

5 УСКЛАЂЕНОСТ И УПОРЕДИВОСТ

5.1 Усклађеност

5.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Усклађеност између различитих извора података (СН1)

Мјесечни извјештај индустрије је једини извор података за рачунање мјесечних индекса индустријске производње, запослених у индустрији и индекса промета индустрије, тако да нема референтног истраживања са којим би се вршило усклађивање.

5.1.2 Разлози за већа одступања

Види тачку 5.1.1

5.2 Упоредивост

5.2.1 Индикатор квалитета и учинка – Неподударност упоредивих статистика (СС1)

Рачунање овог индикатора није примјенљиво код индекса индустријске производње, индекса запослених у индустрији и индекса промета индустрије.

5.2.2 Индикатор квалитета и учинка - Дужина упоредивих временских серија (СС2)

Индекси индустријске производње у Републици Српској се објављују од 1996. године, а упоредива серија индекса индустријске производње постоји од 2005. године.

СС2₁ =децембар 2004. – јануар 1996. = 108 мјесеци

СС2₂ =децембар 2023. – јануар 2005. = 228 мјесеци

Индекси запослених у индустрији се објављују од 2007. године и упоредиви су за индустрију укупно и подручја, док су за ниво области упоредиви од 2013. године.

СС2₁ =децембар 2023. – јануар 2007. = 204 мјесеца

СС2₂ = децембар 2023. - јануар 2013. = 132 мјесеци

Индекси промета индустрије се објављују од 2017. године, а упоредива серија индекса промета индустрије постоји од 2006. године.

СС2₁ =децембар 2023. – јануар 2017. = 84 мјесеца

СС2₂ =децембар 2023. – јануар 2006. = 216 мјесеца

5.2.3 Прекиди у временским серијама

Индекси за период од 1996. до 2000. године су приказани према Јединственој класификацији дјелатности.

Од 2001. до 2004. године индекси се приказују према Класификацији дјелатности Републике Српске која је по први пут усклађена са оригиналном ЕУ статистичком класификацијом дјелатности NACE Rev.1.

Извјештај о квалитету за Мјесечни извјештај индустрије, 2023.

Индекси од 2013. до 2023. године израчунати су према КД БиХ 2010 која је усклађена са NACE Rev.2, на коју су прерачунати и индекси за период од 2005. до 2012. године.

Индекси запослених у индустрији се објављују од 2007. године. Подаци од 2013. до 2023. године су приказани према КД БиХ 2010, на коју су преведени подаци за индустрију укупно и подручја за период од 2007. до 2012. године.

Индекси промета индустрије се објављују од 2017. године. Подаци од 2017. до 2023. године су израчунати према КД БиХ 2010, која је усклађена са NACE Rev.2.

5.3 Географска упоредивост

5.3.1 Упоредивост с чланицама Европског статистичког система

Расположиви подаци Статистике индустрије су у потпуности упоредиви са подацима чланица Европског статистичког система, јер се статистичке активности реализују у складу са ЕУ препорукама које се односе на краткорочне статистике (Council Regulation (EC) број 1165/98), на дефиниције варијабли, листу варијабли и учесталост прикупљања података (Commission Regulation (EC) No 1503/2006) и дефиниције ГИГ-а (Commission Regulation (EC) број 656/2007).

6 ДОСТУПНОСТ И РАЗУМЉИВОСТ, ФОРМАТ ДИСЕМИНАЦИЈЕ

6.1 Саопштења у којима се објављују подаци

Корисници статистичких података могу лако и једноставно доћи до података јер се објављују на интернет страници Завода www.rzs.rs.ba, и у штампаним публикацијама. Представљају се и на новинарској конференцији.

6.2 Публикације у којима се објављују подаци

Подаци о индексима индустријске производње, запослених и индексима о промету у индустрији објављују се у сљедећим публикацијама:

- [Мјесечно саопштење Индекси индустријске производње](#);
- [Мјесечно саопштење Индекси запослених у индустрији](#);
- [Мјесечно саопштење Индекси промета индустрије](#);
- [Мјесечни статистички преглед](#) – у дијелу који се односи на индустрију - коначни резултати;
- [Билтен „Индустрија“](#) – коначни резултати
- [Статистички годишњак](#) у дијелу који се односи на индустрију - коначни резултати;
- [„Ово је Република Српска“](#) у дијелу који се односи на индустрију – коначни резултати.

6.3 Онлајн база података

Онлајн база података о [индексима индустријске производње, индексима запослених и индексима о промету у индустрији](#) доступна је корисницима за дио података из мјесечног истраживања индустрије.

6.4 Приступ микроподацима

Микроподаци нису доступни.

6.5 Доступност методолошке документације

На званичној интернет страници Завода, у дијелу који се односи на статистику индустрије, за ово истраживање су доступни [основни појмови и дефиниције](#) као и [Методологија](#).

Поред тога, у краћем облику, метаподаци су доступни и у оквиру штампаних и електронских публикација – Статистички годишњак, Мјесечни статистички преглед, Саопштења индустријске производње, Саопштења запослених у индустрији и Саопштења промета индустрије.

6.6 Мјере за побољшање разумљивости дисеминираних резултата

Подаци Статистике индустрије су јасно приказани.

6.7 Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) сетова података (AC1)

Није ријешена процедура за евиденцију броја прегледа сетова података о индексима индустријске производње, запослених и промета индустрије.

6.8 Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) метаподатака (AC2)

Није ријешена процедура за евиденцију броја прегледа сетова метаподатака о индексима индустријске производње, запослених и промета у индустрији.

6.9 Индикатор квалитета и учинка – Стопа комплетности метаподатака (AC3)

Стопа комплетности мета података за статистику индустрије износи 100%.

7 ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА И ОПТЕРЕЋЕНОСТ ДАВАЛАЦА ПОДАТАКА

7.1 Трошкови провођења статистичког истраживања

Нису расположиви подаци о трошковима Републичког завода за статистику за реализацију статистичких активности у оквиру Статистике индустрије.

7.2 Оптерећеност давалаца података

Табела 11. Годишње оптерећење за "Мјесечни извјештај индустрије" у 2023. години у часовима

Број давалаца података који су одговорили на питање оптерећености	559
Вријеме потребно за попуњавање једног обрасца (часова)	0,53 (просјек)
Укупно утрошено вријеме (часова)	3 522

7.3 Мјере за смањивање трошкова и оптерећености

Увођење веб обрасца путем којег би фирме директно уносиле своје податке би била најзначајнија мјера за смањење трошкова и оптерећености извјештајних јединица.

8 ПОВЈЕРЉИВОСТ

8.1 Повјерљивост - политика

Подаци који се односе на појединачне јединице посматрања се користе искључиво за статистичке сврхе.

Повјерљивост података и заштита личних података регулисане су Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр.49/06).

8.2 Повјерљивост – поступање са подацима

Сви прикупљени подаци третирају се као повјерљиви и користе се искључиво у статистичке сврхе. Документ Републичког завода за статистику „Правилник о заштити повјерљивих података“ наводи начела поступања са повјерљивим подацима, процедуре за осигурање повјерљивости за вријеме прикупљања, обраде и дисеминације података као и процедуре за приступање микроподацима.

9 СТАТИСТИЧКА ОБРАДА

9.1 Извор података

Извор података за Мјесечни извјештај индустрије су индустријска предузећа и индустријске јединице неиндустријских предузећа која покривају најмање 90% бруто додате вриједности (БДВ) на нивоу сваког разреда индустријске дјелатности. Коришћењем cut-off метода узорковања обухваћена су сва предузећа са ≥ 20 запослених или $\geq 500\,000$ КМ прихода. Затим су се, по потреби, у узорак укључивала предузећа са мањим бројем запослених и нижим приходима, а све у циљу задовољења основног услова – покривеност 90% додате вриједности разреда.

9.2 Учесталост прикупљања података

Подаци о индустријској производњи прикупљају се и објављују у мјесечној периодици.

9.3 Прикупљање података

Прикупљање података у оквиру ове статистичке активности обавља се на традиционалан начин (путем образаца).

Користи се образац „Мјесечни извјештај индустрије – М КПС ИНД-1”. Извјештајне јединице достављају попуњене образце, у два примјерка, подручним јединицама Републичког завода за статистику до 05. у мјесецу за претходни мјесец.

9.4 Валидација података

Евидентирање примљених извјештаја, контрола и обрада података о индустријској производњи, броју запослених и о промету у индустрији обавља се у Одсјеку за статистику индустрије, грађевинарства и енергетике Републичког завода за статистику.

Приликом обраде података, води се рачуна о јединици мјере, врсти производње, произведеним количинама, броју запослених и о висини прихода, које се пореде са предходним мјесецем. Свако неочекивано одступање, као и појава недостајућих података, контролише се и верификује телефонским контактом са извјештајном јединицом. У апликацији за унос података уграђене су контроле које онемогућавају да се у базу унесу рачунски и логички неисправни подаци.

9.5 Компилација података

Прикупљени подаци се уносе, контролишу и коригују у подручним одјељењима и у Одсјеку за статистику индустрије, грађевинарства и енергетике Републичког завода за статистику. По потреби, накнадним контактом са извјештајном јединицом се добијају додатни подаци на основу којих се врше корекције.

Унос података се врши у подручним одјељењима Републичког завода за статистику. У апликацији за унос и обраду података су уграђене углавном „hard“ контроле које онемогућавају да се унесу рачунски и логички неисправни подаци.

Индекси индустријске производње се израчунавају у два корака према Laspeyresовој формули. У првом кораку као пондерациони коефицијенти за добијање индекса до нивоа гране, користе се просјечне јединичне бруто додате вриједности производа, а рачунају су на основу Годишњег извјештаја индустрије (ИНД-21 PRODCOM истраживање), који се ревидирају сваке пете године.

У другом кораку, за грану и све више нивое, пондерисање се врши структуром додате вриједности. Структура додате вриједности се рачуна на основу бруто додате вриједности добијене из података Годишњег извјештаја структурних пословних статистика (СПС). Ажурирање структуре се ради на почетку сваке године прије израчунавања индекса текуће године.

Индекси запослених у индустрији се добијају агрегирањем броја запослених радника крајем мјесеца према кадровској евиденцији предузећа укључујући раднике управе, као и помоћних радионица које врше услуге само за сопствено предузеће. Нису обухваћени подаци о броју запослених у неиндустријским дјелатностима предузећа који врше услуге у оквиру и изван предузећа. Подаци обухватају и број запослених радника у јединицама које се баве индустријском производњом, а налазе се у саставу неиндустријских предузећа.

Индекси промета за домаће и инострано тржиште за све нивое израчунавају се пондерисањем са њиховим учешћем у вриједности продаје домаћег, односно иностраног тржишта. Индекс промета за укупно тржиште израчунава се множењем индекса домаћег и иностраног тржишта с њиховим припадајућим учешћем у укупној вриједности промета.

9.6 Прилагођавања

9.6.1 Сезонско прилагођавање

Индекси индустријске производње су индекси готових индустријских производа дефинисани важећом Номенклатуром индустријских производа, која је усклађена са EU PRODCOM листом.

За десезонирање индекса индустријске производње и индекса промета индустрије користи се софтвер JDEMETRA+ 2.2.3.

Десезонирање индекса је извршено методом TRAMO-SEATS на мјесечној серији индекса, која почиње индексом за јануар 2006. године, за индустрију укупно, подручја, области и ГИГ. Продужавање серије индекса додавањем индекса за сваки наредни мјесец, може због карактеристика примијењене методе десезонирања, проузроковати накнадне промјене већ објављених десезонираних и календарски прилагођених индекса.

Презентација и интерпретација индекса промета у индустрији усклађена је са ЕУ прописима о краткорочним статистикама и препорукама о публикавању индекса промета индустрије. У складу с тим, промет индустрије се тумачи мјесечном стопом промјене израчунатом из десезонираних индекса и годишњом стопом промјене израчунатом из календарски прилагођених индекса. Овим је омогућено поређење података за Републику Српску са подацима које публикује EUROSTAT.

У складу са препорукама EUROSTAT-а за презентовање краткорочних индикатора, подаци који се упоређују са подацима из претходног мјесеца (тзв. мјесечно поређење) презентују се у десезонираном облику индекса индустријске производње или из њих израчунаним стопама промјене. Подаци који се упоређују са подацима истог мјесеца претходне године (тзв. годишње поређење) презентују се у календарски прилагођеном облику индекса индустријске производње или из њих израчунаним стопама промјене.